

fot. Caparol

Estetyczny wygląd wnętrz mieszkalnych zależy w dużym stopniu od tego, jak zostały wykończone ściany. Malowanie, tapetowanie, okładziny z glazury czy paneli wymagają różnego przygotowania podłoża, co trzeba uwzględnić przy planowaniu prac remontowych. Jeśli zdecydujemy się na postawienie ścianki działowej, to użyte do budowy materiały powinny uwzględniać sposób ostatecznego wykończenia ich powierzchni.

Cezary Jankowski

remont

ŚCIAN

Gładkie i równe tynki

Ściany przewidziane do malowania muszą być równe i gładkie. Co prawda przez nałożenie farb strukturalnych można zamaskować niedoskonałości podłoża, ale najczęściej chcemy uzyskać gładkie powierzchnie. Sprawdzenie stanu istniejącego tynku pozwoli na określenie, w jaki sposób trzeba będzie wyrównać podłoże.

Ocena równości powierzchni tynku polega na przyłożeniu łaty o długości 2 m i sprawdzeniu, czy nie występują pod nią prześwity. Dla tynków doborowych dopuszcza się nie więcej niż 2 prześwity o szerokości do 2 mm. Sprawdzenia dokonuje się w kilku miejscach, przykładając łatę pod różnym kątem. Jednak normalne wymagania nie zawsze będą wy-

starczające, jeśli np. przewidujemy zamontowanie oświetlenia skierowanego na ścianę. Wtedy nawet najmniejsze niedokładności będą dobrze widoczne. W takich miejscach trzeba bardzo dokładnie wykończyć ścianę oświetlając ją w taki sposób, jak przy późniejszym użytkowaniu.

Zakres prac przy odnawianiu tynków może być bardzo różny, zależnie od stanu ich powierzchni i wymaganej jakości wykończenia. Przed wyrównaniem tynku należy naprawić jego powierzchnię przez wypełnienie masą szpachlową wszelkich ubytków i pęknięć.

Najczęściej wyrównanie i wygładzenie ściany polega na nałożeniu gładzi gipsowej i następnie jej oszlifowaniu. Gładź można nakładać na naprawione tynki pokryte cienką warstwą farby emulsyjnej, która dobrze przylega do podłoża. Tapety, farby klejowe należy całkowicie usunąć aż do warstwy tynku. Przed nałożeniem gipsu powierzchnię ściany trzeba przeszlirować gruboziarnistym papierem ściernym i pokryć preparatem gruntującym. Naciąganie gładzi gipsowej prowadzi się od dołu ściany, mocno dociskając szeroką pacę ze stali nierdzewnej. Jednorazowo nałożyć można warstwę gipsu nie grubszą niż 2 mm. Po stwardnieniu gładzi sprawdza się równość powierzchni i ewentualnie nakłada drugą warstwę. Wymaganą gładkość uzyskuje się przez oszlifowanie gładzi papierem ściernym o granulacji 100-120.

Samo wygładzenie powierzchni nie zawsze przyniesie spodziewany efekt, jeśli tynk jest bardzo nierówny lub pokryty farbą olejną, która nie pozwala na nałożenie gładzi gipsowej. W takich sytuacjach możemy usunąć całkowicie stary tynk i otynkować ścianę na nowo lub pokryć ją płytami gipsowo-kartonowymi. Skucie tynku będzie uzasadnione, gdy w wielu miejscach występują głębokie pęknięcia, odstaje on od podłoża, kruszy się, lub pokryty jest pleśnią. Nowy tynk cementowo-wapienny lub gipsowy nakłada się na odkurzoną i zagruntowaną ścianę. Na ścianach porażonych przez pleśń, powierzchnię muru trzeba przed nałożeniem tynku pokryć preparatem pleśniobójczym. Płaszczyznę nowego tynku wyznaczają tzw. pasy kierunkowe wykonane z zaprawy tynkarskiej. Wygodne jest też użycie listew tynkarskich, które po przy-

Rozebrać można jedynie te ścianki działowe, które nie przenoszą obciążeń od stropów i innych elementów konstrukcyjnych domu

klejeniu i wypionowaniu tworzą prowadnice służące do prowadzenia łąty wyrównującej powierzchnię tynku. Zależnie od sposobu ostatecznego wykończenia ściany nowy tynk zaciera się na gładko, wygładza gładzią gipsową lub pozostawia surowy jako podłoże pod glazurę. Można też stosunkowo łatwo wykonać, modny obecnie, tynk fakturowy **2**.

Skuwanie tynku jest dość uciążliwe i powoduje zapylenie całego domu, dlatego często wygodniej będzie pokryć ściany płytami g-k przyklejanymi bezpośrednio do istniejącego tynku lub też punktowo do muru. Bezpośrednie klejenie wymaga zapewnienia dobrej przyczepności kleju gipsowego do podłoża, a więc konieczne będzie usunięcie warstwy farby – zwłaszcza klejowej – i odpadających fragmentów tynku. Powierzchnię trzeba zagruntować preparatem głęboko penetrującym, który wzmocni podłoże. Na przyciętą do wysokości pomieszczenia płytę (z ok. 1 cm luzem) nakłada się placki kleju gipsowego

1 Podczas odnawiania można ścianę pokryć cienkowarstwowym tynkiem dekoracyjnym (fot. Matres Revco)

2 Przykłady tynku fakturowego (fot. TAG)

w odstępach ok. 30 cm. Ilość kleju trzeba tak dobrać, aby mógł on wypełnić wszelkie nierówności podłoża. Płytę z naniesionym klejem ustawiamy na wypoziomowanych podkładkach i mocno przyciskamy do ściany. Wyrównanie powierzchni płyty uzyskujemy przez dobijanie wypukłości za pomocą długiej łąty. Kolejne płyty mocowane są w ten sam sposób, z pozostawieniem na złączach kilkumilimetrowych szczelin. Przy bardzo nierównych ścianach uzyskanie tą metodą równej powierzchni płyt może być kłopotliwe, gdyż wymaga dostosowania ilości nakładanego kleju do wgłębień i wypukłości na ścianie. W takich przypadkach wygodniej będzie mocować płyty na pasach utworzonych z przyciętej płyty g-k. Paski o szerokości ok. 5 cm przykleja się pionowo, w odstępach 60 cm w taki sposób, aby znajdowały się w jednej płaszczyźnie. Po stwardnieniu kleju, packą zębatą nanosi się na pasy cienką warstwę kleju i szybko dociska płytę pokryciową.

Klejenie punktowe zalecane jest zwłaszcza na ścianach pokrytych farbą olejną i na słabym, łatwo kruszącym się tynku. Zamiast bardzo kłopotliwego usuwania farby, tynk nawierca się punktowo otwornicą do muru o średnicy ok. 50 mm. Otwory powinny przechodzić przez całą grubość tynku aż do położa i rozmieszcza się je w odstępach ok. 30 cm tworząc pionowe pasy w rozstawie 60 cm. Wywierczone otwory gruntuje się a następnie wypełnia klejem gipsowym z takim nadmiarem, aby przykleiła się do niego płyta. Po związaniu kleju w punktach mocowania można dodatkowo osadzić kołki rozporo-

we do tzw. szybkiego montażu, których łby zagłębią się w płycie. Takie wzmocnienie jest szczególnie zalecane, jeśli ściana będzie później obłożona glazurą.

Wykończenie płyt g-k polega na zaszpachlowaniu styków płyt i wzmocnieniu ich taśmą z włókna szklanego. Po oszlifowaniu powierzchni i jej zagruntowaniu płyty można pomalować lub pokryć tapetą.

Zmieniamy podział pomieszczeń

Nadanie pomieszczeniom bardziej funkcjonalnego układu wymaga niekiedy zmian w położeniu ścianek działowych.

Z reguły łatwo je rozpoznać – ich grubość nie przekracza wraz z tynkiem 15 cm, ale jeśli mamy wątpliwości, jaką dana ścianka pełni rolę, trzeba to sprawdzić w projekcie lub skorzystać z pomocy fachowca.

Ścianki działowe budowane były najczęściej z cegły pełnej lub dziurawki, bloczków z betonu komórkowego, pustaków żużlobetonowych. Ich rozbieranie rozpoczynamy zawsze od góry, przy czym najtrudniej będzie usunąć pierwszą warstwę cegieł. Ponieważ łącząca je zaprawa

Istnieje możliwość przynajmniej częściowego usunięcia ścian konstrukcyjnych, ale w takim przypadku konieczne będzie dokonanie ekspertyzy konstrukcji domu i zaprojektowanie odpowiednich podciągów umożliwiających przeniesienie obciążeń na dodatkowe słupy czy też pozostałe fragmenty ścian nośnych. Przy rozbiorce należy najpierw wykonać podpory i podciągi, a dopiero później można wyburzyć ściankę.

3 Bardzo często murowane ścianki działowe wznosi się z betonu komórkowego (fot. Xella)

ma znacznie mniejszą wytrzymałość niż materiał ścienny, wygodniej będzie przecuć górną spoinę, a następnie kolejno wyjmować poszczególne elementy ścianki. Przydatna przy tych pracach będzie szlifierka kątowna z tarczą do cięcia kamienia, za pomocą której łatwo natniemy ścianę w pierwszej fazie jej rozbierania. Przy wyburzaniu ścianki musimy pamiętać o przełożeniu instalacji elektrycznej, jeśli była w niej umieszczona. W miejscach łączenia się ścianki działowej z innymi ścianami oraz sufitem należy skuć wszystkie wystające nierówności a następnie wyrównać te miejsca tynkiem gipsowym. Robi się to łatwo. Problemem może okazać się uzupełnienie pokrycia podłogowego w miejscu, gdzie stała dotychczas ścianka. Jeśli nie przewidujemy wymiany podłogi, możemy ułożyć tu pas z paneli podłogowych, desek warstwowych lub klepek. Wzdłuż styku starej podłogi z uzupełnieniem trzeba pozostawić szczelinę dylatacyjną, którą osłania się z wierzchu listwą maskującą.

Nową ściankę działową możemy postawić w jednej z dwóch technologii – jako murowaną lub szkieletową z pokryciem płytami gipsowo-kartonowymi. Wybudowanie **murowanej ścianki działowej** wymaga sprawdzenia, czy strop przeniesie takie obciążenie. Zależnie od rodzaju użytych materiałów jej ciężar może

bowiem wynieść 150-500 kg na metr długości. Ściany murowane można postawić z materiałów o grubości 8-12 cm, takich jak pustaki ceramiczne, bloczki silikatowe, beton komórkowy, elementy gipsowe 3. Przy wyborze budulca trzeba brać pod uwagę wymagania akustyczne, jakie stawiamy ściance, łatwość jej wykończenia oraz przeprowadzenia instalacji lub zamocowania ciężkich przedmiotów. Bardzo dobre własności tłumienia

hałasów mają bloczki silikatowe o grubości 12 cm. Jednocześnie, przy starannym murowaniu na cienką spoinę można je będzie wykończyć gipsowym tynkiem cienkowarstwowym. W ten sam sposób mogą być wykańczane ścianki działowe z betonu komórkowego. Popularnym materiałem są też pustaki ceramiczne o dużych wymiarach łączone w spoinach pionowych na pióro i wpust. Wymagają wykończenia tynkiem o grubości ok. 15 mm, ale łatwo ułożyć na nich wtynkową instalację elektryczną bez kucia bruzd. Szybkie zbudowanie ścianki działowej bez konieczności jej tynkowania umożliwiają elementy gipsowe o dużych wymiarach łączone przez zalewanie spoin zaprawą gipsową. Po wyrównaniu połączeń i przeszlifowaniu powierzchni można je od razu malować lub tapetować. **Murowane ścianki działowe nie są stawiane na podsadce**, a zawsze na jastrychu podłogowym lub – w przypadku podłóg pływających – na podłożu nośnym. W miejscach łączenia z istniejącymi ścianami należy umieścić co ok. 0,5 m kotwy stalowe, natomiast szczelinę pod sufitem wypełnia się pianką uszczelniającą.

Jednak największą popularnością cieszą się **lekkie ścianki szkieletowe** 4. Ich ciężar nie przekracza 70 kg na metr długości i można je stawiać w dowolnym miejscu na stropie, bez obawy jego przeciążenia. Zależnie od wymagań można łatwo zwiększać ich zdolność do tłumienia

4 Duże poddasze możemy przedzielić lekkimi ściankami działowymi (fot. Knaut)

Murowana ścianka działowa o długości 1 m i standardowej wysokości 270 cm waży 150-500 kg, podczas gdy lekka ścianka działowa tylko 70 kg

5 Ścianka z płyt gipsowo-włóknowych ma większą sztywność (fot. Fels-Werke)

dźwięków, wzmocnić w miejscach zawieszenia ciężkich przedmiotów, ukryć we wnętrzu różne instalacje. Do budowy konstrukcji szkieletowej wykorzystuje się systemowe profile ze stali ocynkowanej, pokrywane następnie płytami gipsowo-kartonowymi. W standardowym wykonaniu grubość profili wynosi 50 mm, a po obustronnym obłożeniu płytami ścianka ma grubość 75 mm. Do jej budowy wykorzystuje się dwa rodzaje profili – słupkowy C oraz podłogowy U. Ścianki można stawiać bezpośrednio na trwale związanych z podłożem pokryciach podłogowych, ale przy pokryciach pływających (np. z paneli podłogowych) pokrycia trzeba w linii przebiegu ściany wyciąć. Montaż konstrukcji rozpoczynamy od wyznaczenia zarysu ścianki na podłodze, ścianach sąsiadujących oraz na suficie. Następnie kołkami rozporowymi mocujemy do podłoża profile U na suficie i podłodze, podkładając pod nie taśmę elastyczną tłumiącą przenoszenie dźwięków. W przypadku występowania większych nierówności podłoża, szczelinę między nim a profilem wypełniamy pianką uszczelniającą. Potem do ścian przykręcamy skrajne profile słupkowe, nie zapominając o umieszczeniu pod nimi elastycznej taśmy. Kolejne profile słupkowe wstawiane są w rozstawie 60 cm. Jeśli w ścian-

ce będą osadzone drzwi lub zawieszane na niej np. szafki, to w tych miejscach należy umieścić dodatkowe profile poziome. Do mocowania profili między sobą używa się krótkich wkrętów samonawiercających dokręcanych wkrętarką elektryczną. Na zmontowanym stelażu możemy z jednej strony zamocować wkrętami samonawiercającymi płyty g-k przycięte na taką długość, aby pozostał niewielki luz przy podłodze i pod sufitem. Wkręty rozmieszczamy co ok. 20 cm, a ich łby po dokręceniu powinny lekko zagłębić się w płycie (ale bez uszkodzenia kartonu). Dzięki nacięciom w profilach słupko-

6 Płytki ceramiczne należy mocować elastyczną zaprawą klejową (fot. Henkel)

wych we wnętrzu ściany łatwo umieścimy przewody elektryczne czy rury instalacyjne. Kolejny etap prac to dokładne wypełnienie przestrzeni w środku ściany wełną mineralną, która ograniczy przenikanie dźwięków. Przy pokrywaniu stelaża płytami należy zwrócić uwagę na przesunięcie miejsc łączenia płyt na kolejnych profilach słupkowych. Dlatego jako pierwszą mocuje się płytę o połowie szerokości (60 cm), co zapewni wymagane przesunięcie złączy po obu stronach pokrycia. Ostateczne wykończenie ścianki polega na zaszpachlowaniu i pokryciu taśmą wzmacniającą wszystkich spoin, uszczelnieniu masą akrylową styku płyt z sufitem i ścianami. Oprócz standardowego wykonania ścianki szkieletowe mogą być przystosowane do obłożenia płytkami ceramicznymi i wtedy mocujemy na nich płyty impregnowane (zielone, tzw. wodoodporne). W przypadku oddzielenia taką ścianką pomieszczeń ogrzewanych od nieogrzewanych należy od strony cieplejszej ułożyć pod płytami folię paroszczelną zapobiegającą zawilgoceniu izolacji. Zwiększoną sztywność i odporność na uszkodzenia uzyskuje się przez zamocowanie dwóch warstw pokrycia lub płyt o grubości 20 mm, albo gipsowo-włóknowych 5. Szkieletowe ścianki działowe mogą być nie tylko proste. Wykorzystując nacięte profile U można zbudować ściankę krzywoliniową obłożoną zwykłymi płytami, które łatwo wygiąć po nawilżeniu lub – przy małych promieniach gięcia – specjalnymi płytami elastycznymi.

Oktładziny ścienne

Trudno wyobrazić sobie współczesną łazienkę bez ścian pokrytych glazurą, choć nie jest to jedyny sposób ich wykończenia. Natomiast w korytarzach i klatkach schodowych często decydujemy się na ułożenie paneli ściennych lub boazerii.

Jeśli ściany w łazience były otynkowane lub pokryte płytami g-k, to bez problemów przykleimy do nich glazurę 6. Na ścianach pokrytych farbą olejną lub emulsyjną można będzie przykleić płytki pod warunkiem, że nie wymagają one wyrównania, a farba mocno przylega do podłoża (w przeciwnym razie lepiej skuć tynk lub przymocować do ściany płyty g-k). Malowaną powierzchnię trzeba przed ułożeniem płytek zmatowić papierem ściennym lub płytko naciąć szlifierką

7 Nowoczesne farby mają niezwykle bogatą kolorystykę (fot. Caparol)

tworząc kratę o oczkach ok. 3x3 cm. Do przyklejania używa się elastycznej zaprawy klejowej, gdyż zwykła nie zapewnia dostatecznej przyczepności do takiego podłoża. Taką samą zaprawą klei się płytki do starej glazury, ale musi ona bardzo mocno przylegać do podłoża. Jeśli stare

płytki po podważeniu łatwo odpadają, konieczne będzie ich usunięcie.

Montaż paneli ściennych lub **boazerii drewnianej** możliwy jest bez przygotowania podłoża. Można nimi pokryć nawet surową lub nierówną ścianę. Trzeba tylko solidnie umocować listwy montażowe. Oba rodzaje okładzin montuje się w podobny sposób, z tym że drewnianą boazerię pokrywamy lakierem zabezpieczającym ją przed zabrudzeniem, a panele są całkowicie wykończone. Listwy montażowe o przekroju co najmniej 2x3 cm rozmieszcza się w odstępach nie większych niż 50 cm i 10 cm od podłogi i sufitu. Okładziny montowane są najczęściej pionowo, zatem listwy mocuje się równoległe do podłoża. Ustawienie listew w jednej płaszczyźnie reguluje się podkładkami umieszczonymi w miejscu przykręcenia wkrętów. Gęstość rusztu musi zapewniać dostateczną sztywność okładziny; przy dużych nierównościach ściany panele przykręca się co 30-40 cm. W pomieszczeniach, gdzie istnieje niebezpieczeństwo

kondensacji wilgoci (np. na źle ocieplonych ścianach zewnętrznych) w listwach wykonuje się nacięcia umożliwiające cyrkulację powietrza pod okładziną. Do mocowania paneli i boazerii używa się spinek przybijanych do listew lub cienkich gwoździ wbijanych we wpust. Przy montażu należy zwrócić uwagę na pozostawienie luzów przy podłodze i suficie oraz w narożnikach. Umożliwią one rozszerzanie się pokrycia pod wpływem zmian wilgotności powietrza. Naroża oraz krawędzie u dołu i na górze wykańcza się profilowanymi listwami przymocowanymi gwoździami bez tebek lub klejem montażowym.

Malujemy, tapetujemy

Malowanie ścian to najczęściej spotykany sposób wykończenia ich powierzchni **7**. Malować można każde podłoże, ale przede wszystkim tynki lub płyty gipsowo-kartonowe. Ze względu na bardzo cienką powłokę nakładanej farby, po pomalowaniu uwidaczniają się wszelkie uszkodzenia podłoża, konieczne jest więc staranne jego przygotowanie. Obecnie **do malowania ścian używamy głównie dyspersyjnych farb akrylowych nazywanych popularnie farbami emulsyjnymi** **8**. Jednak poszczególne wyroby mogą znacznie różnić się właściwościami takimi, jak zdolność krycia, trwałość barwy, odporność na szorowanie.

Najlepiej kupować farby ze środkowego przedziału cenowego. Farby najtańsze można stosować w pomieszczeniach o podrzędnym znaczeniu lub np. w pokojach dziecięcych, gdzie żadne pokrycie nie wytrzyma w dobrym stanie dłużej niż kilka miesięcy. Farby najdroższe przeznaczone są raczej do pomieszczeń o szczególnych wymaganiach sanitarnych (np. pokoje hotelowe, szpitale), gdzie często wyciera się je na mokro.

Malowanie surowych tynków lub płyt wiórowych zawsze wymaga **zagruntowania powierzchni**. Preparat gruntujący wiąże luźno przylegające cząsteczki podłoża, wzmacnia je i wyrównuje chłonność. Podłoża uprzednio malowane farbą emulsyjną wystarczy zmyć wodą z dodatkiem detergentu, natomiast farby klejowe lub wapienne trzeba całkowicie zeskrobać. Drobne uszkodzenia podłoża wypełnia się szpachlówką do tynku lub zaprawą

8 Do malowania ścian najczęściej używane są farby emulsyjne (fot. Bud-Chem Adamek)

Tapety przeznaczone do malowania imitują tynk o różnych fakturach

gipsową. Wąskie pęknięcia trzeba przed wypełnieniem skośnie poszerzyć, aby masa wypełniająca weszła głęboko w szczelinę. W miejscach, gdzie pęknięcia pojawiają się po kolejnych naprawach, należy zastosować masę akrylową, która dzięki elastyczności zmniejszy ryzyko ponownego pojawienia się pęknięcia. Problemem mogą być plamy pozostawione po zaciekach, żółte przebarwienia od dymu papierosowego oraz inne, nie dające się zmyć zanieczyszczenia. W takich miejscach należy przed malowaniem nałożyć 1-2 warstwy tzw. farby izolującej plamy, którą po wyschnięciu można będzie pokryć zwykłą farbą emulsyjną. Najwygodniej jest malować wałkiem, co umożliwi uzyskanie jednolitego, jedwabistego pokrycia. Nie wolno nakładać drugiej warstwy, póki poprzednia dostecznie nie wyschnie, gdyż można spowodować oderwanie się jej od podłoża i w konsekwencji konieczność jego wyrównania. Malować można również pędzlem z miękkim włosiem, ale przy dużej gęstości farby mogą na powierzchni pozostać smugi. Sporo kłopotu mogą sprawić popularne niegdyś lamperie olejne. Farba ta nie pozwala na bezpośrednie

pomalowanie farbą emulsyjną, a przy grubych powłokach jej powierzchnia jest często splekana. Mogą też odpadać fragmenty pokrycia. Wskazane byłoby całkowite usunięcie powłoki środkami chemicznymi lub przez zeszlifowanie. Jest to jednak bardzo pracochłonne i uciążliwe. Jeśli zdecydujemy się jedynie na odświeżenie starej powłoki, to po zaszpachlowaniu pęknięć i ubytków całą powierzchnię przecieramy gruboziarnistym papierem ściernym i malujemy niskoaromatyczną farbą ftalową.

Tapety. Duża różnorodność pozwala na ułożenie ich nie tylko w pokojach dziennych, sypialniach, ale również w kuchni a nawet w łazience ⁹. Jednak w porównaniu z okładzinami ceramicznymi, w miejscach narażonych na zabrudzenie czy zamoknięcie są one znacznie mniej trwałe. **Własności poszczególnych rodzajów tapet są podawane w formie piktogramów na opakowaniach, co ułatwia dobór odpowiedniego materiału do konkretnego zastosowania** ¹⁰. Dostępne są również tapety do malowania (tzw. raufaza lub tapety z włókna szklane-

go), które po ułożeniu i pomalowaniu imitują tynk o różnych fakturach.

Tapetowanie nie wymaga tak starannego wygładzenia powierzchni jak przy malowaniu, ale tynk nie może być „pofalowany”, gdyż uniemożliwi to równe łączenie poszczególnych brytów pokrycia. Podłożem pod tapety może być surowy tynk, powłoka malarska. Surowy tynk wymaga zagruntowania odpowiednim preparatem, który zmniejszy szybkość wysychania kleju i poprawi jego przyczepność. Powierzchnie malowane, zależnie od rodzaju farby i jej stanu wymagają całkowitego usunięcia łuszczących się powłok lub przetarcia ich papierem ściernym. Powierzchnie malowane farbami emulsyjnymi nie wymagają gruntowania – wystarczy nałożenie podkładu z rozcieńzonego kleju do tapet. Stare tapety trzeba całkowicie usunąć posługując się np. żelazkiem wytwarzającym parę, co znacznie ułatwi ich oderwanie. Jeśli na ścianie ułożone były tapety rozwarstwiająca się, wystarczy oderwać ich wierzchnią warstwę, a pozostały podkład będzie dobrym podłożem dla nowego pokrycia. Samo tapetowanie nie jest zbyt trudne, ale wymaga dużej staranności i przestrzegania pewnych zasad. Klej należy dobrać w zależności od rodzaju tapety, kierując się zaleceniami jej producenta. Najczęściej używane są kleje metylocelulozowe o dużej sile sklejania, nie brudzące powierzchni tapety. Podczas przygotowania kleju trzeba ściśle przestrzegać zalecanych proporcji wody, gdyż klej zbyt rzadki nie będzie dobrze trzymał, a za gęsty trudno będzie równomiernie rozprowadzić. Tapetowanie rozpoczynamy od wyznaczenia na ścianie linii pionowej w odległości ok. 45 cm od narożnika przy oknie. Standardową rolkę o długości 10 m tnijemy na odcinki odpowiadające wysokości tapetowania plus 3-5 cm zapasu. **Przy tapetach wzorzystych, w których wzory są powtarzalne trzeba zwrócić uwagę na długość raportu**, czyli odstęp między wzorami na długości rolki. Wtedy cięcie należy zawsze w jednakowej odległości od zaznaczonego początku wzoru. Taki rodzaj tapet powoduje zwiększenie ilości odpadów, o czym trzeba pamiętać przy zakupie, uwzględniając odpowiednią nadwyżkę.

Do cięcia i nanoszeniu kleju przydatny będzie stół, ale można również po-

⁹ W pokoju dzieciennym możemy położyć tapetę z postaciami z kreskówek (fot. Komfort)

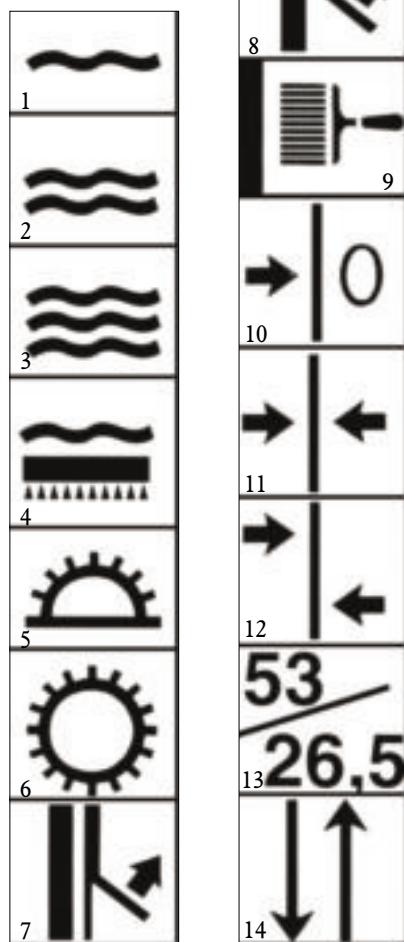

służyć się dużą płytą wiórową opartą na kozłach lub krzesłach. Przygotowany klej наносimy szerokim pędzlem na spodnią stronę tapety równomierną warstwą, a następnie składamy bryt na trzy części klejem do środka. Po nałożeniu kleju musimy odczekać kilka minut, aż wsiąknie i zmiękczy tapetę. Złożony bryt przenosimy w miejsce przyklejenia i po odwinieciu górnego brzegu przykładamy tapetę do ściany. Boczna krawędź tapety powinna ułożyć się wzdłuż zaznaczonej linii. Stopniowo rozdzielając złożoną tapetę przyciskamy ją szczotką tapeciarską, przesuując ruchami poziomymi w kierunku od środka brytu ku

brzegom. Niektóre tapety nie wymagają nanoszenia kleju, gdyż został on nałożony podczas produkcji i wystarczy spód tapety zwilżyć wodą. Wygodniej jest przyklejać w dwie osoby, gdyż łatwiej będzie korygować ustawienie dolnej części brytu. Kolejne pasy przyklejamy w ten sam sposób, dosuwając nowy bryt do krawędzi już ułożonego. Resztki kleju, które mogą wydostać się na powierzchnię ścieramy wilgotną szmatką, a styki brytów dociskamy gumową rolką. Dobrze przyklejona tapeta nie może odstawać od podłoża na krawędziach, a na jej powierzchni nie może być charakterystycznych wybrzuszeń spowodowanych złym dociśnięciem lub nadmiarem kleju. W narożnikach, gdy ściany nie są idealnie pionowe, łączenie brytów na styk nie będzie możliwe. Przyklejamy je więc na zakład, który przy cieńszych tapetach będzie prawie niewidoczny. Można również przyciąć krawędzie po ułożeniu tapety, ale nie zawsze to się udaje ze względu na szybkie tępienie się nożyka na twardym tynku. Po wyschnięciu kleju odcinamy nożykiem nadmiar tapety przy podłodze wzdłuż listwy przypodłogowej.

10 Objaśnienia piktogramów, z którymi możemy spotkać się podczas kupowania lub układania tapety

1. Tapeta wodoodporna. Świeże plamy z kleju należy zebrać wilgotną gąbką.
2. Tapeta odporna na zmywanie. Lekkie zabrudzenia usuwamy za pomocą wilgotnej gąbki,
3. Tapeta bardzo odporna na zmywanie. Mocne zabrudzenia z wyjątkiem oleju, tłuszczu itp. usuwamy za pomocą delikatnego roztworu mydłanego i gąbki.
4. Tapeta odporna na szorowanie. Zabrudzenia mogą zostać usunięte łagodnym środkiem szorującym za pomocą gąbki lub miękkiej szczotki.
5. Wystarczająca światłoodporność.
6. Dobra światłoodporność.
7. Tapeta rozszczepialna. Przy remoncie wierzchnią warstwę tapety daje się ściągnąć na sucho. Dolna warstwa pozostaje na ścianie i stanowi podłoże do następnego tapetowania.
8. Tapeta ściągalna na sucho. Tapeta przy remoncie daje ściągnąć się w całości na sucho nie pozostawiając resztek (np. tapety na flizelinie).
9. Klej nanosić bezpośrednio na ścianę.
10. Dowolne pasowanie wzoru. Tapetę można kłaść bez dopasowywania wzoru.
11. Proste pasowanie wzoru. Przy kładzeniu tapety uważać, aby wzory były obok siebie na tej samej wysokości.
12. Przesunięte pasowanie wzoru. Wzór na następnym pasie tapety przesunięty zgodnie z oznaczeniem centymetrowym.
13. Wysokość wzoru/przesunięcie. Wysokość wzoru w cm. Przy klejeniu następnego brytu wzór przesunąć o połowę.
14. Kleić odwrotnie. Co drugi pas tapety kleić w odwrotnym kierunku.

Ceny Przeciętne jednostkowe koszty materiałów używanych do remontu ścian:

Gładź gipsowa gr. 2 mm	2,5-3 zł/m ²
Impregnat gruntujący	0,4-0,6 zł/m ²
Tynk z zaprawy tynkarskiej workowanej	8-10 zł/m ²
Okładzina przyklejana z płyt gipsowo-kartonowych	10-12 zł/m ²
Listwy tynkarskie	1-1,2 zł/m.b.
Ścianka działowa gr. 12 cm murowana z bloczków betonu komórkowego z obustronnym tynkiem gipsowym cienkowsarstwowym	45-50 zł/m ²
Ścianka szkieletowa gr. 7,5 cm z obustronnym pokryciem płytami gipsowo-kartonowymi i wypełnieniem z wełny mineralnej	35-38 zł/m ²
Zaprawa klejowa do płytek ceramicznych zwykła	4-6 zł/m ²
Zaprawa klejowa do płytek ceramicznych elastyczna	7-13 zł/m ²
Zaprawa spoinująca	2-3 zł/m ²
Płytki ceramiczne	25-50 zł/m ²
Listwy montażowe drewniane 2x3 cm	1,5-2 zł/m ²
Panele boazerijne	15-25 zł/m.b.
Boazeria drewniana	25-40 zł/m ²
Farba akrylowa	1,2-1,7 zł/m ²
Farba akrylowa izolująca plamy	2,5-3 zł/m ²
Klej do tapet	0,5-1,5 zł/m ²
Tapety	3-10 zł/m ²